

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

НАВЧАТИ Й НАВЧАТИСЯ:

як і куди зростати
українському вчительству

Вибрані результати дослідження системи підвищення кваліфікації
і сертифікації педагогів

Фреш-буклет з можливістю самим зробити висновки

ОСВІТЯНСЬКІ ГОЛОСИ МАЮТЬ БУТИ ПОЧУТИМИ

? Як має змінитися підвищення кваліфікації в Україні

Знать і навичок з яких тем потребує українське вчительство ?

? Що заважає педагогам професійно зростати

Як часто відкриті уроки, покликані дати якісний зворотний зв'язок, перетворюються на «театр»? ?

? Яким критеріям мають відповідати організації, що пропонують підвищення педагогічної кваліфікації

Чи можлива прозора та дієва сертифікація в освіті ?

Відповіді на ці та ще низку інших запитань ми шукали разом, вперше в Україні провівши за цією темою масштабне онлайн-опитування людей, дотичних до освіти, зокрема шкільної.

8 427 осіб з усієї України поділилися своїм досвідом, відповівши на **75** запитань і приділивши онлайн-формі, у середньому, **37** хвилин свого часу!

Вони представляють навчальні заклади усіх можливих типів та форм власності, працюють у школі на різних посадах, від декількох місяців «до 20 років і більше», викладають за три десятки предметів, представляють усі області України, її столицю і навіть АР Крим! А приблизно третина опитаних – педагоги з сіл і селищ міського типу.

У цьому фреш-буклеті ви познайомитесь лише з обраними відомостями дослідження. Далі – буде! Отримані результати використовуватимуться для розробки **рекомендацій до законодавчих актів**, що наразі створюються на реалізацію нового закону «Про освіту».

Також буде укладена **Декларація якості**, яку, за бажання, підписуватимуть надавачі послуг у системі підвищення педагогічної кваліфікації.

1 РАХУЄМО ГОДИНИ І ГРОШІ:

Скільки приблизно годин протягом останнього повного робочого тижня Ви витратили на всі види діяльності, що пов'язані з учительською справою?

У середньому **49,5** годин

Якщо відняти щоденний 8-годинний **сон**, то на **вчителювання** витрачається **62%** усього часу з понеділка до п'ятниці включно!

З **49,5** годин на різні форми підвищення кваліфікації витрачається у середньому **14** годин щотижня (17,5%).

150 годин за 5 років – недостатньо для повноцінного професійного зростання.

Так **37%**

Чи хотіли б Ви змінити кількість годин на рік, які інвестуєте у своє підвищення кваліфікації й розвиток?

Хочу збільшити **49%**

Хочу зменшити **5%**

Майже половина вчителів воліє витратити на підвищення кваліфікації більше часу!

Протягом останніх 12-ти місяців скільки орієнтовно Ви витратили власних грошей на своє підвищення кваліфікації?

У середньому **2295** грн (або 44 грн на тиждень)
Мінімум – 50 грн,
максимум – 120 000 грн

Чи готові Ви змінити обсяг власних фінансових ресурсів, які інвестуєте у свій професійний розвиток?

Важко відповісти **37%**

Хочу зменшити **27%**

Хочу збільшити **18%**

На відміну від часових, грошові ресурси педагога готові вкладати менш охоче.

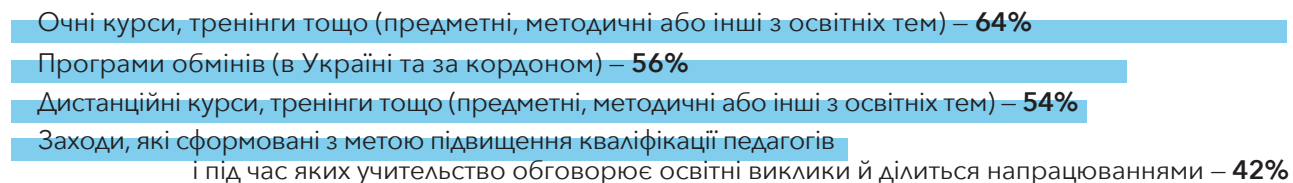
2 КУДИ І ЯК ЗРОСТАТИ?

Що мотивує Вас підвищувати власну кваліфікацію?

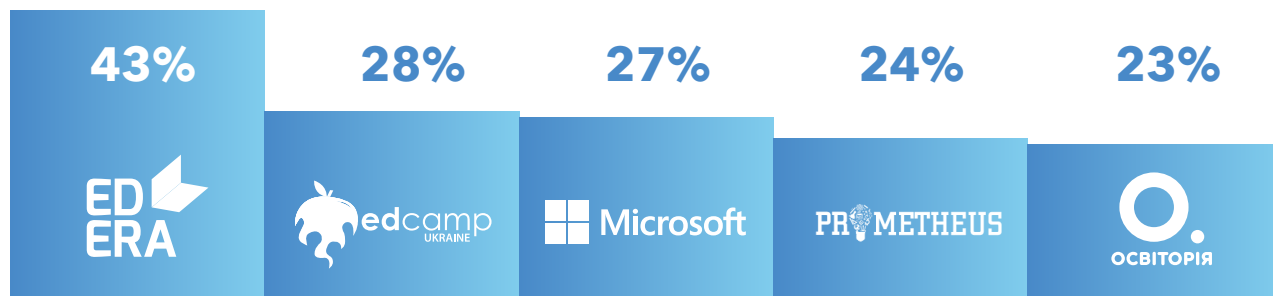
Передусім потребую підвищення кваліфікації за такими напрямками		У мене не було підвищення кваліфікації за цими напрямками в останні 12 місяців
45%	 Володіння іноземною мовою	63%
43%	 Профілактика професійного вигорання	45%
39%	 Створення нового освітнього простору	30%
38%	 «Наскрізні» навички (вирішення проблем, навчання протягом життя, робота в команді тощо)	29%
33%	 Навички ІКТ для викладання	19%
31%	 Інтеграція дітей із особливими освітніми потребами до процесу навчання	41%

Яким формам підвищення кваліфікації Ви б хотіли надати перевагу в майбутньому?

3 ДЕ САМЕ ЗРОСТАТИ І З КИМ?

Знаю та брала / брав участь у програмах таких недержавних / некомунальних організацій, що займаються професійним розвитком учительства:

“ Дякую за перелік освітніх програм для педагогів. Тепер я знатиму більше

Які організації зараз в Україні надають більш якісне підвищення кваліфікації – державні (комунальні) чи недержавні (некомунальні)?

Усі респонденти/-ки:

Важко відповісти **37%**

Державні кращі за недержавні **19%**

Недержавні кращі за державні **19%**

А якщо запитати тільки тих, хто брали участь у національних та / або регіональних (не)конференцій EdCamp Ukraine?

Важко відповісти **26%**

Державні кращі за недержавні **11%**

Недержавні кращі за державні **33%**

Аналогічну тенденцію спостерігаємо серед тих, хто брав участь у програмах інших 4 згаданих **недержавних організацій**. Так само, як і при врахуванні критерію «педагогічний стаж»: учительки й учителі зі стажем до 3-х років, маючи «свіжий» погляд на школу, дають вищу оцінку недержавним інституціям.

На окреме уважне дослідження заслуговує «запорізький феномен»: педагоги цієї області майже «всі як один» відзначили як більш якісні у наданні підвищення кваліфікації державні інституції (28%), тоді як на користь недержавних тут висловилися лише 11%.

4 ЩО ЗАВАЖАЄ ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННЮ?

Протягом останніх 12-ти місяців чи отримали Ви якусь підтримку у своєму професійному розвитку?

Не було жодної підтримки **41%**

Шкода... Адже серед запропонованих вчителю варіантів підтримки були такі:

- моє професійне зростання було профінансоване школою;
- мені було надано можливість зростати професійно протягом робочого часу і було звільнено на цей час від професійних обов'язків;
- я отримала / отримав мотивуючу премію;
- мені надали скорочений робочий день, додаткові вихідні або звільнення від додаткових громадських доручень;
- я отримала / отримав збільшення заробітної плати, можливості для кар'єрного зростання тощо.

Які бар'єри є зараз у Вашому професійному зростанні?

Цікаві для мене можливості професійного зростання занадто дорогі або їх взагалі неможливо собі дозволити – **43%**

Брак часу через сімейні обов'язки – **31%**

Недостатня підтримка на рівні школи – **24%**

У моїй шкільній діяльності тією чи іншою мірою виявляються такі чинники стресу:

Забгато звітності та іншої організаційно-поточної діяльності – **91%**

Відповідальність за навчальні досягнення учнів / учениць – **84%**

Занадто багато підготовки до уроків – **76%**

Відповідальність за поведінку і вчинки дітей поза уроками і школою – **74%**

Якщо Ви вирішите залишити вчительську професію, що стане найвірогіднішою причиною такого кроку?

Вийду на пенсію – **39%**

Знайду більш оплачувану роботу – **33%**

Звільнюся, щоб уникнути постійного стресу – **29%**

Присвячу час родині – **29%**

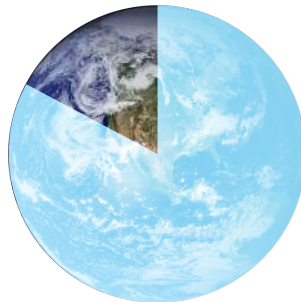
5 ЧИ ЛЕГКО ДОЛАЮТЬСЯ КОРДОНИ?

Чи подорожували Ви іншими країнами з туристичною, навчальною або іншою метою?

Ніколи **71%**

Як часто Ви підвищували свою кваліфікацію за кордоном (очно або дистанційно)?

Не маю такого досвіду **88%**

Найчастіше я підвищую кваліфікацію у тому населеному пункті, де проживаю.

Так **42%**

Як Ви оцінюєте свій рівень володіння англійською мовою?

Володію вільно або на високому рівні **11%**

Не володію або володію на початковому рівні **52%**

6 ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК І ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

Як би Ви оцінили якість школи молодого педагога на початку Вашого вчителювання?

Вона була лише формально або її не було **59%**

Який приблизний відсоток відкритих уроків – на яких Ви були присутні, про які Ви знаєте тощо, – були «постановочними»?

У середньому **42%**

Основні причини:

“*Вчительська невпевненість, зокрема у знаннях учнівства*”

“*Відкритий урок проводиться не для дітей, а для перевіряючих*”

“*«Зовнішній примус», щоб таким чином зберегти репутацію закладу, його імідж*”

Мене злить інакша, ніж моя, думка учнів / учениць.

Так **0,27%**

Мені довелося давати хабар, щоб успішно завершити підвищення кваліфікації:

Так **3%**

Я скористався / скористалася особистими зв'язками, щоб не відвідувати заняття:

Так **1,5%**

Та невже?!

7 НЕДИСКРИМІНАЦІЙНІ НАВИЧКИ

ЯК НЕПІЗНАНА ПОТРЕБА:

Як часто Ви даєте дітям поради, як стати «справжнім чоловіком» або «справжньою жінкою»?

Постійно або періодично **44%**

Як часто Ви забороняєте дівчаткам підіймати важкі речі, доручаючи цю справу хлопчикам?

Постійно або періодично **76%**

Вага учнівського стільця, що іноді забороняють підіймати дівчаткам, як правило, не перевищує **7** кг. А учнівських портфелів, які носять усі діти без виключення, рідко є меншим за **10** кіло...

Деякі дівчата фізично є більш розвиненими за деяких хлопців: що важко, а що – ні, насправді залежить від конкретної дитини, а не від її статі.

У яких із наведених нижче дискримінаційних ситуацій (усього – 11) Ви потребуєте фахової допомоги або поради?

Не потрібна допомога у жодній із цих ситуацій **34%**

Потребую в ситуаціях, коли:

Дитина стає об'єктом відвертого цькування – **29%**

Батьки стереотипно нав'язують дитині вибір майбутньої професії – **21%**

Дитина через власні релігійні погляди не бере участі у деяких святах – **18%**

Діти з будь-якими вадами зовнішності (або з нетиповою зовнішністю)

стають об'єктами жартів, висміювання – **17%**

У наявній навчально-науковій літературі не вистачає прикладів жіночих досягнень,

згадок про представників/-ць національних та інших меншин, людей з інвалідністю тощо – **13%**

Дитина з інвалідністю перебуває у неформальній ізоляції в класі – **12%**

8 СПРИЙНЯТТЯ ПРИЙДЕШНІХ ІННОВАЦІЙ:

Більшість педагогів відкриті до змін.

Повна або часткова згода **77%**

Більшість педагогів у цілому підтримують реформу Нової української школи.

Повна або часткова згода **67%**

*Освіта - це майбутнє країни.
Це має бути головним
завданням всіх гілок влади*

“ 100% підтримую ідеї НУШ, хотіла б отримати ідейну допомогу з питання «запалення» цими ідеями всього вчительства, принаймні своєї школи

Сертифікація вчительства має бути обов'язковою.

Повна або часткова згода **62%**

9 РЕФОРМУВАННЯ:

Чи вважаєте Ви, що чинна система підвищення кваліфікації педагогів потребує реформування?

Так **79%**

Від кого, на Вашу думку, найбільшою мірою залежать зміни щодо реформування системи підвищення кваліфікації та сертифікації педагогів?

I місце

Міністерство освіти і науки України

II місце

Інститути післядипломної педагогічної освіти

Якої підтримки Ви б очікували від суб'єктів, які були зазначені у попередньому запитанні?

- Зміни необхідно починати з себе! А потім очікувати допомоги...
- Скасування прихованої монополії ІППО.
- Прописати чіткі умови для підвищення кваліфікації вчителів, щоб не було можливості трактувати закон таким чином, як його хочуть бачити управління освіти, адміністрації тощо.
- Потребуємо справжньої допомоги, а не тотального контролю, нікому не потрібно писанини!!!
- Можливість власного альтернативного вибору форми підвищення кваліфікації (державні гроші йдуть за тим, хто підвищує кваліфікацію, й туди, де він це робить).
- Адміністрація шкіл має заохочувати вчителя до самоосвіти, а не відбивати охоту, щоб наближені до неї не виглядали блідо.
- Законодавчо обумовити щорічну оплачувану відпустку для підвищення кваліфікації вчителю за його власним планом.
- Від МОН – грамотних Законів, від адміністрації – своєчасне інформування про можливості підвищення кваліфікації для вчителя, від ОІППО та інших організацій – якісного контенту, від решти – не заважати!!!

МІСЦЕ ДЛЯ ВАШИХ ВИСНОВКІВ

Запишіть на цій сторінці три ключові висновки, зроблені Вами після прочитаного.
Потім сфотографуйте та надішліть нам на пошту for@edcamp.org.ua або опублікуйте на Фейсбуці з хештегом **#навчатиінавчатися**.

І їх побачать десятки тисяч педагогів з усієї України!

Як? Хай це поки що залишиться таємницею...

Мої висновки:

1.

2.

3.

Партнерство

Магістральна підтримка

Методична підтримка

